

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16Csp/71/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119205692
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8119205692.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom PhD. v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: 1/ Y. T., V.. XX.X.XXXX, P. B. XXX/XX, XXX XX E., D. V. E. Š. XX, Y., 2/ Q. T., V.. XX.X.XXXX, P. B. XXX/XX, XXX XX E., D. V. E. Q. XX, Q. o zaplatenie 1.293,03 eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Žalovaní sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi už právoplatne priznanú sumu istiny 1.293,03 eur, kapitalizovaný úrok vo výške 57,08 eur, kapitalizovaný úrok z omeškania vo výške 0,78 eur a úrok z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatennej istiny 1.293,03 eur od 23.2.2019 do zaplatenia a nezaplatené poplatky za poistenie vo výške 2,19 eur, všetko v mesačných splátkach po 60 eur vždy k 20.dňu v mesiaci, počnúc mesiacom po právoplatnosti tohto rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

II. Žalobca má voči žalovaným v 1.rade a 2.rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 21.3.2019 domáhal zaplatenia istiny vo výške 1.293,03 eur, zmluvného kapitalizovaného úroku vo výške 57,08 eur, kapitalizovaného úroku z omeškania vo výške 0,78 Eur, žiadal priznať aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny a nezaplatených kapitalizovaných úrokov od 23.2.2019 do zaplatenia, ako aj zmluvný úrok z istiny po zosplatení. Nárok uplatnil z úverovej zmluvy zo dňa 4.10.2013, ktorou poskytol žalovaným úver vo výške 2.000 Eur. Žalovaní úver riadne nesplácali, preto listom zo dňa 22.2.2019 došlo k predčasnému zosplateniu úveru.

2. Žalovaný v 1. rade sa k žalobe nevyjadril, pričom žalovaná v 2. rade vo vyjadrení doručenom súdu 2.5.2019 uviedla, že so žalovaným v 1. rade sú rozvedení, majú spolu dve maloleté deti a je v ťažkej finančnej situácii. Deklarovala eminentný záujem na vyriešení jej záväzku.

3. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi konštatovaním, že na č. I. 1 a nasl. sa nachádza samotná žaloba, na č. I. 5 a nasl. je úverová zmluva medzi žalobcom a žalovanými, na č. I. 7 a nasl. je žiadosť o poskytnutie spotrebného úveru, na č. I. 9 a nasl. sú všeobecné obchodné podmienky Prima banka Slovensko, a.s., na č. I. 17 a nasl. je sadzobník poplatkov žalobcu, na č. I. 23 sa nachádza opakované upozornenie zo strany žalobcu proti žalovanému v 1.rade, na č. I. 24 sa nachádza opakované upozornenie zo strany žalobcu proti žalovanej v 2.rade rovnako tak na č. I. 25, na č. I. 26 je výzva na predčasné splatenie úveru, na č. I. 27 je rovnako výzva na predčasné splatenie, rovnako tak na č. I. 28, na č. I. 29 a nasl. je prehľad splácania do predčasného zosplatenia, na č. I. 31 a nasl. je prepočet zmluvných resp. úrokov z omeškania, na č. I. 48 je preukazovanie skúmania bonity žalovaných, na č. I. 49 je potvrdenie o poberaní rodičovského príspevku za rok 2013 smerom k žalovanej v 2.rade, na č.

I. 61 je vyjadrenie žalovanej v 2.rade smerom k žalobe spolu s prílohami, teda rozhodnutiami Sociálnej poisťovne a potvrdenia o poberaní prídavku na dieťa na č. I. 66 a nasl., na č. I. 70 a nasl. sa nachádza rozsudok tunajšieho súdu č. k. 24P/149/2017-92 zo dňa 21.11.2018, ktorým bolo manželstvo žalovaných rozvedené, na č. I. 78 je ospravedlnenie žalobcu z neúčasti na pojednávaní, ako aj ďalším spisovým materiálom.

4. Dňa 3.10.2019 tunajší súd vyhlásil pod č. k. 16 Csp 71/2019 rozsudok, ktorým uložil žalovaným povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu istiny 1.293,03 eura, kapitalizovaný úrok vo výške 57,08 eura, kapitalizovaný úrok z omeškania vo výške 0,78 eura a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny 1.293,03 eura od 23.02.2019 do zaplatenia a nezaplatené poplatky za poistenie vo výške 2,19 eura, všetko v mesačných splátkach po 60 eur vždy k 20. dňu v mesiaci, počnúc mesiacom po právoplatnosti tohto rozsudku pod následkom straty výhody splátok. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a vyslovil, že žalobca má voči žalovaným v 1. rade a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

5. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, a to proti zamietavému výroku, t.j. výroku II. a proti rozhodnutiu súdu v časti, ktorou povolil žalovaným splácať dlh v splátkach po 60 eur mesačne, majúci za to, že v napadnutej časti je rozsudok súdu prvej inštancie nesprávny, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Podľa žalobcu bol nesprávny záver súdu prvej inštancie aj pokiaľ mu nepriznal nárok na úrok z omeškania zo zmluvného úroku ku dňu zosplatnenia keďže zmluvné úroky ku dňu zosplatnenia boli vyčíslené pevnou sumou, ktorá pripadá na časť anuitných splátok neuhradených dlžníkmi, pripadajúca na zmluvný úrok, ktorá bola naakumulovaná ku dňu zosplatnenia a táto sa ďalej, t.j. po zosplatnení dlhu nenavyšuje a teda nejde o rozpor so zásadou anatocizmu. Podľa žalobcu nesprávne bolo tiež rozhodnutie pokiaľ žalovaným umožnil zaplatiť dlžnú sumu v splátkach. Súd priznaním plnenia dlhu v splátkach po 60 eur postupoval v rozpore so zákonom. Pri určení povinnosti platiť dlh v splátkach budú žalovaní splácať iba istinu viac ako 1,7 roka. Takéto rozhodnutie súdu by bolo motiváciou pre klientov banky aby porušovali svoje zmluvné povinnosti, pretože ich porušením v konečnom dôsledku získajú možnosť splácať dlh v splátkach.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací rozsudkom č. k. 9 Co 126/2019-128 zo dňa 25.6.2020 potvrdil rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o nároku na náhradu trov konania. Zároveň však zrušil rozsudok v časti vyhovujúceho výroku vo vzťahu k splatnosti a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Žalovaným nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Vo svojom rozhodnutí vo vzťahu k zrušujúcemu výroku odvolací súd uviedol, že v spise sa nachádzajú len listiny o tom, že žalovaná v 2. rade je zaradená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 26.02.2019. V období pred týmto dátumom žalovaná v 2. rade, nie že bola nezamestnaná ako konštatoval súd prvej inštancie, ale práve naopak, zamestnanou bola u viacerých zamestnávateľov. Vo vzťahu k žalovanému v 1. rade, jeho príjmovým a majetkovým pomerom, sa v spise nenachádzajú žiadne podklady. Nie je tak možné uviesť iné ako to, že k rozhodnutiu súdu prvej inštancie o povolení žalovaným zaplatiť dlžnú sumu v splátkach došlo bez relevantných kvalifikačných kritérií. Posudzovanie možnosti uložiť zaplatenie dlžnej sumy v dlhšej lehote ako v lehote stanovenej procesným predpisom je pritom vecou individuálnych skutkových zistení. Predpoklady pre rozhodnutie o povolení dlžníkom zaplatiť dlžnú sumu v splátkach musia vychádzať z riadne zistených skutočností a musia byť osobami, ktorým súd ukladá povinnosť nielen tvrdené, ale súdom aj verifikované. Odvolací súd uložil súdu prvej inštancie opätovne posúdiť to, či existujú dôvody pre to, aby umožnil žalovaným zaplatiť dlžnú sumu v splátkach.

7. Po vrátení veci súd prvej inštancie doplnil dokazovanie prečítaním obsahu spisu od posledného rozhodnutie konštatovaním, že na č. I. 82 sa nachádza rozsudok tunajšieho súdu č. k. 16Csp/71/2019-82 zo dňa 3.10.2019, na č. I. 86 sa nachádza odvolanie žalobcu v rozsahu výroku II., na č. I. 128 sa nachádza rozsudok KS PO č. k. 9Co/126/2019-128 zo dňa 25.6.2020, na č. I. 146 sa nachádza zápisnica o pojednávaní tunajšieho súdu zo dňa 6.10.2020, na č. I. 148 a nasl. je doloženie dokladov zo strany žalovanej v 2.rade týkajúcich sa jej príjmov, na č. I. 151 a nasl. je doloženie dokladov týkajúcich sa príjmu žalovaného v 1.rade, na č. I. 156 sa nachádza ospravedlnenie neúčasti žalobcu na pojednávaní a zistil tento skutkový stav:

8. Dňa 4.10.2013 bola uzavretá písomná úverová zmluva medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanými ako dlžníkmi. Žalovaným bol poskytnutý úver 2.000 eur s úrokovou sadzbou 12,9 % ročne. Žalovaní sa zaviazali úver uhradiť 120 mesačnými splátkami po 29,82 Eur, pričom splatnosť prvej splátky bola stanovená na 21.10.2013 a poslednej na 20.9.2023. Celkove mal žalovaný zaplatiť žalobcovi 3.678,40 Eur. V zmluve je uvedená aj RPMN 15,41 %, a jej priemerná hodnota 18,84 %.

9. Listami zo dňa 20.12.2018 označeným ako opakované upozornenie žalobca žiadal žalovaných o zaplatenie dlžnej sumy vo výške 45,67 eur najneskôr do 25.12.2018.

10. Listami zo dňa 22.2.2019 žalobca úver predčasne zosplatnil a vyzval žalovaného v 1. rade na úhradu dlhu vyčísleného na sumu 1.413,08 Eur s príslušenstvom.

11. Z výpisu splátok a prehľadu úhrad žalovaného vyplýva, že tento na istinu doposiaľ uhradil 706,97 eur a na úroky 1.112,05 eur.

12. Z príloh zaslaných žalovanou v 2. rade spolu s jej vyjadrením k žalobe vyplýva, že táto bola zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie od 26.2.2019 (č. I. 64 spisu), poberá prídavky ne svoje dve maloleté deti.

13. Na pojednávaní konanom dňa 3.10.2019 v neprítomnosti žalobcu, ktorý sa ospravedlnil žalovaný v 1. rade uviedol, že splácali úver spolu s dnes už bývalou manželkou kým vládali, potom však nemali financie, následne sa rozvedli, zmenil aj zamestnanie a došlo teda k omeškaniu so splátkami. Žalovaná v 2. rade uviedla, že súhlasí s vyjadrením jej bývalého manžela s tým, že nemohli splácať úver, nemali dostatok finančných prostriedkov, bola veľmi dlho nezamestnaná a teda nevychádzalo na splátky. Záverom spolu uviedli, že sú si vedomí záväzku, chcú ho aj splatiť, avšak v primeraných splátkach, nakoľko zaplatenie sumy vo výške takmer 1.300 eur by bolo pre nich likvidačné. Zhodne uviedli, že nakoľko budú zaviazaní uhrádzať dlžnú sumu spoločne a nerozdielne v ich silách by bolo uhradiť mesačnú splátku celkovo spoločne vo výške maximálne 60 eur. Nemali návrhy na doplnenie dokazovania.

14. Na pojednávaní konanom 6.10.2020 v neprítomnosti žalobcu a žalovaného v 2. rade, žalovaný v 1. rade uviedol, že nemá žiaden majetok, býva v podnájme, pričom má na leasing osobné motorové vozidlo a jeho príjem je na úrovni približne 560 eur. Uviedol, že po dohode s manželkou si myslí, že by mohli splácať spolu mesačne po 100 eur.

15. Na pojednávaní konanom 1.12.2020 v neprítomnosti žalobcu a žalovaného v 1. rade, žalovaná v 2. rade uviedla, že je si vedomá dlhu a úveru, ktorý sme si spolu s bývalým manželom zobrali. Chcela by ho splácať, avšak myslí si, že vzhľadom na jej finančné možnosti, by chcela uhrádzať úver vo výške približne 30 eur mesačne. Momentálne nemá veľmi priaznivú finančnú situáciu, o čom svedčia jej výplatné pásky. Navrhla dlh splácať podľa jej možností, teda maximálne vo výške 30 eur mesačne, nakoľko vyššiu splátku by nezvládla. Nemala návrhy na doplnenie dokazovania.

16. Súd oboznámil aj výplatné pásky žalovanej v 2. rade, z ktorých vyplýva, že tejto je vyplácaná čistá mesačná mzda vo výške tesne na 296 eur.

17. Z výplatných pásek žalovaného v 1. rade vyplýva, že tento má vyplácanú čistú mesačnú výplatu vo výške tesne nad 569 eur.

18. Zistený skutkový stav súd prvej inštancie nasledovne právne posúdil:

19. Právny vzťah medzi účastníkmi je potrebné posúdiť podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

20. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

21. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

22. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

23. Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

24. Podľa § 2 písm. d) citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

25. Podľa § 9 ods. 1 vety prvej citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

26. Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 citovaného zákona.

27. Súd prvej inštancie po preskúmaní predmetnej spotrebiteľskej zmluvy konštatuje, že táto má všetky náležitosti tak, ako to predpokladá zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinný v čase uzavretia zmluvy, teda vyhovel žalobe, v časti zaplatenia istiny 1.293,03 Eur spolu s kapitalizovaným úrokom v sume 57,08 Eur, kapitalizovaným úrokom z omeškania v sume 0,78 Eur a úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne z nezaplatennej istiny 1.293,03 Eur od 23.2.2019 do zaplatenia, ako aj nezaplatených poplatky za poistenie vo výške 2,19 eur, a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, o čom bolo právoplatne rozhodnuté.

28. Vzhľadom na rozhodnutie odvolacieho súdu ostávalo preto súdu prvej inštancie rozhodnúť už iba o prípadnej opodstatnenosti možnosti žalovaných uhradiť ich dlh v splátkach.

29. Podľa § 232 ods. 1 CSP vykonateľnosť je vlastnosť súdneho rozhodnutia ukladajúceho povinnosť plniť, ktorá spočíva v možnosti jeho priamej a bezprostrednej vynútiteľnosti zákonnými prostriedkami.

30. Podľa § 232 ods. 2 CSP ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

31. Podľa § 232 ods. 3 CSP lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

32. Podľa § 232 ods. 4 CSP ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškание s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

33. Vzhľadom k tomu, že žalovaní požiadali o splatenie dlhu v splátkach vo výške po 60 eur mesačne, pri povolení splátok súd prihliadol na to, že výška pôvodnej splátky predstavovala 29,82 eur, teda zohľadnil aj záujem žalobcu vo vzťahu k dlžnej sume a časovému úseku na jej vrátenie žalovanými. Pri sume 1.293,03 eur s prísl., ktorú majú žalovaní zaplatiť, by tak dlh voči žalobcovi zaplatili za cca dva roky, čo súd považoval vzhľadom na pomery žalovaných (zvlášť žalovanej v 2. rade s jej mesačným príjmom oscilujúcim tesne pod hranicou 300 eur) za primerané, pričom čas splácania dlhu v splátkach je podľa súdu primeraný aj vzhľadom na pomery žalobcu, ako silnej finančnej inštitúcie. Súd teda povolil žalovaným vzniknutý dlh zaplatiť v 60 eurových mesačných splátkach, pričom prihliadal na to, že splátky vo vyššej výške by existenčne ohrozili nielen žalovanú v 2. rade, ale aj jej 2 maloleté deti. Povolenie splátok bolo umožnené s tým, že ak nebude uhradená čo len jedna splátka riadne a včas, stane sa splatným celý dlh naraz.

34. Na tomto mieste súd prvej inštancie akcentuje tú skutočnosť, že nakoľko boli žalovaní zaviazaní zaplatiť dlh spoločne a nerozdielne, nemožno vychádzať primárne z príjmu žalovaného v 1. rade, ktorý má príjem takmer dvojnásobný oproti žalovanej v 2. rade i keď stále nie vysoký), keďže táto okrem nižšieho príjmu sa stará aj o dve maloleté deti, ktoré by vyššou splátkou boli bezpochyby existenčne ohrozené.

35. Súd prvej inštancie podrobil priznanie splátok aj v kontexte princípu primeranosti, poukazujúc aj na tzv. Paretovo optimum. Jedná sa z ekonomického pohľadu o taký stav spoločnosti, kedy žiadny jednotlivец, alebo skupina už nemôže dosiahnuť lepšie postavenie bez toho, aby sa postavenie iného subjektu zhoršilo. Ide o rovnovážny stav, kedy ak sa chce mať niekto lepšie než ako sa má, môže tak urobiť len na úkor iného.

36. Súd má za to, že negatívny dopad na žalobcu je priznaním možnosti splátok žalovaným ďaleko menší, prihliadajúc na princíp proporcionality, ako pozitívny dopad na žalovaných.

37. Vzhľadom na uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

38. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

39. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p., ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

40. O trovách konania súd rozhodol v zmysle citovaných zákonných ustanovení. Vo veci mal žalobca plný úspech (žalovaný mal úspech len v zanedbateľnej časti zmluvného úroku vo výške 12,90 % ročne z istiny po zosplatnení a v úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených kapitalizovaných úrokov v sume 57,08 eur), preto mu vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, pričom o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.